

7 παιδιά νεκρά μιμούμενα τον απαγχονισμό του Σαντάμ

Του ΠΑΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

«**Κ**άν' το όπως ο Σαντάμ» ή «ας παίξουμε το θάνατο του Σαντάμ». Μόνο που το τέλειο δεν θυμίζει σκηνικό και χαμόγελα τηλεοπτικού οδού, αλλά ανθρώπινη τραγωδία.

Στη Σιωνική Αραβία ένα 12χρονο αγόρι κρεμάστηκε στο γκαρτζιές σιδερένιας πόρτας του σπιτιού του κοντά στα σύνορα με το Ιράκ μετά τον απαγχονισμό του Σαντάμ Χουσεΐν. Δύο από τα μικρότερα αδέρφια του κάθονταν άσχημα δίπλα του. Παρόμοιο περιστατικό σημειώθηκε και στην Αλγερία. Ένας 12χρονος κρεμάστηκε από συμμαθητές του σε μια προσπάθεια μίμησης του απαγχονισμού του Χουσεΐν. Είχε προηγηθεί το τραγικό τέλος άλλων δυο παιδιών, ενός στο Πακιστάν και ενός στο Τέξας των ΗΠΑ. Το 9χρονο αγόρι στο Πακιστάν έχασε τη ζωή του στην προσπάθειά του να παίζει το «θάνατο του Σαντάμ». Το παιδί με τη βοήθεια της αδελφής του, η οποία είναι κατά ένα χρόνο μεγαλύτερη του, κρεμάστηκε από τον ανεμοστρόφιλο της οροφής σε ένα διαμέρισμα της συνοικίας Ραχίμ Γιαρ Χαν, στην πακιστανική πόλη Μουλτάν. Σηνοϊαί, αποκόπησαν 7 παιδιά σ' όλο τον κόσμο.

Η καταπίεση εγκρίτων φράξας και βίας, η «παθητική τηλεθέαση» βίαιων περιχομένων (τηλεόραση) όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοταιχίδα) επηρεάζουν σημαντικά τα συναισθηματικά των παιδιών και αυξάνει την πιθανότητα να αναπτύξουν επιθετικότητα, σηματοδοτείται από δύο χρόνια έρευνα του Πανεπιστημίου του Μπέρμινγχαμ, η οποία προειδοποιεί τους γονείς να προσέχουν τους μικρούς τηλεθεατές από τις βίαιες σκηνές της μικρής οθόνης.

Σύμφωνα με δημοσίευμα των «Times», η ταινία του Ολίβερ Στόουν με τον τίτλο «Natural Born Killers» («Γεννημένοι δολοφόνοι»), αλλά και το ηλεκτρονικό παιχνίδι «Manhunt» («Ανθρωποκτονητήριο»), που δίνει πάντως στους παίκτες όταν σκοτώνουν με τον πιο φριχτό τρόπο, συνδέθηκαν με ασεβείς φωνές, τους οποίους διαπρέξαν έφηβοι. Το ηλεκτρονικό παιχνίδι αποσπάρθηκε από την αγορά, καθώς κατηγορήθηκε ότι ήταν η αιτία για τη δολοφονία ενός 14χρονου από έναν φίλο του. Σύμφωνα με αυτά, ένας έφηβος σχολάριος ότι, αφού έβλεπε περιόχως ελαστικές ταινίες την ταινία «Oneen of the Damned» («Βασίλισσα των κρεμασμένων»), σπάτησε τον καλύτερό του φίλο, ενώ ανέφερε ότι η ποταμοκτονία

Θηλιά στις παιδικές ψυχές η τηλεόραση

των εθγών - που ήταν βιολογικός - τον έβλεπε να τον σταυρώσει...

Και οι τρεις ερωτημένοι, μικρά παιδιά επηρεάζονται πιο εύκολα και είναι πιο εύλωτα από άλλα, ενώ τα γαρτζιές φανερώνουν να επηρεάζονται περισσότερο. Η βία που προβάλλεται από τα μέσα αέθρας προσθέτει στο πρόβλημα και τους δίνει ιδέες για το πως να εκδηλώσουν το θηώ τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η οικογένεια και το κοινωνικό περιβάλλον είναι οι παράγοντες με τον οποίο μπορούν να επηρεαστούν τον τρόπο που ανταποκρίνονται το παιδί στην τηλεόραση ή στην ηλεκτρονική βία.

«Ο σύγχρονος καταγιογός καταναλωτικών προϊόντων για παιδιά εστιάζει συχνά υποκατάστατο σπαρτίες και άλλων αδιαφορίας. Πολλές φορές μάλιστα, για να εμψύχουν σε θέση να τους προσέχουμε τα καταναλωτικά αυτά εργαλεία, τα σπρώχνει από το σημαντικότερο εργαλείο, την παρουσία μας. Πιο πολλές φορές την ημέρα αντι-

κρίζουν τα παιδιά οθόνες τηλεόρασης και κοιμούνται παρά τους γονείς τους. Οι οθόνες αυτές, όμως, αν τις αφήσουμε ανεξέλεγκτες, αντί να πληροφορούν και να διασκεύουν, μπορεί να ενοχοποιούνται και να διαστρεβλώνουν», είχε πει καλύτερα σε συνέντευξη του ο εργαζομενός και συγγραφέας της «Φρονοτύπος» Ευγένιος Τριβιζός.

Αυτό βέβαια έχει την εξήγησή του, διότι, ως γνωστόν, τα παιδιά έχουν περιορισμένη γνώση και εμπειρία του κόσμου, μετρούνονται από την αβηθολογία της τηλεόρασης, συγχέουν το πραγματικό με το φανταστικό και γεννούν ζήνημα και αποθέσεις. Έτσι οδηγούνται σε μίμηση σπρεστίτων, όπως γέλιο, διαφορετικές εθνηκότητες, κλπ., μίμηση επιθετικής συμπεριφοράς και καταλήγουν στην αντίληψη της βίας ως κοινωνικό φαινόμενο, με επωμολογία φοβίας και ανασφάλεια.

Ο συγγραφέας Αλέξανδρος Ανοήτης (τε-

λευταίο του μυθιστόρημα το «Έτσι σου, τηλεόραση» - εκδόσεις «Καστανιώτη», μας έβλεπε: «Στο μυθιστόρημά μου τρομοκρατείς ασέβειες της τέτοιας δημοφιλέστερης παρουσιάσε της εθνοπαθής τηλεόρασης, τους φρεμάζον σε ένα ιστογείο τηλεοπτικό σπινάτο και τους βιασκόζον με πρωτογενή βία, χρησιμοποιώντας την ίδια την εικόνα τους. Δηλαδή, μιμούνται και απεικονίζουν στην τηλεόραση, που και παρέρει και αναπαράγει βία. Οι τέτοιας αποστολίες αποδεικνύουν το πόσο πολύ η άμεση και έμμεση τηλεοπτική βία επηρεάζει τους πάντες, ειδικά τα παιδιά, εξοικειώνοντας τα με το πιο ανεξέλεγκτο και αδιάκοπη βίας που εξεπαιδύθηκε ποτέ. Και στο μυθιστόρημά μου και στη ζωή η εθνοπαθής πραγματικότητα απέχει από την αλήθεια μια δριάζελα. Δεν υπάρχουν σκηνή όμοια μεταξύ της θηλιάς στην τηλεόραση και της θηλιάς που έφτιαξαν τα παιδιά. Οι άνθρωποι είναι υποτελείς της εικόνας και της τηλεόρασης, βάζουν μόνοι τη θηλιά του λαμού τους, κερδοσκοπικά και μεταφορικά».

Τα παιδιά δυσκολεύονται να διακρίνουν τον μύθο από την πραγματικότητα, λόγω της περιορισμένης εμπειρίας και της αντίληψης που έχουν για τον κόσμο. Έτσι, προλαμβάνονται συχνά τον μύθο ως πραγματικότητα και αυτό επηρεάζει αρνητικά τους στόχους του σχολείου και της οικογένειας, που προσπαθούν να διδάξουν στα παιδιά και στους νέους σωστά πρότυπα ανθρώπων και γνήσιες κανόνες και αξίες ζωής.

«Η καθηλωτική μικρών παιδιών μερικοί στην τηλεόραση για πολλές ώρες έχει πολλαπλές αρνητικές συνέπειες στον εγκέφαλο και αναπτυσσόμενο οργανισμό και ψυχισμό του παιδιού (ανειμνητική βασιστά, περιορισμός συμμετοχών δραστηριοτήτων, φηχική αναπίεση και νευροκώπια κ.ά.), σημειώνει η **Μάρω Βουσσούρα**, ψυχολόγος-συνθέτης τοξικοεξάρτησης, εκπαι-

μονακή υπεύθυνη Κέντρου Πρόληψης ΠΥΞΙΔΑ. «Ο αρνητικός αντίκτυπος της τηλεθέασης αυξάνεται βέβαια, γιατί τα παιδιά στην πλειονότητά τους, ης 2-5 ώρες που φάνερτα να περνούν μισοσά στην οθόνη, δεν παρακολουθούν κερδοφόρα παιχνίδια προγράμματα, αλλά εκπέμπουν σε εικόνες και ειδήσεις τελείως ασεβήτους για την ηλικία τους. Οι ασεβείς βίας που τα παιδιά παρακολουθούν, χωρίς στις τηλεοπτικές ειδήσεις, δημιουργούν μια κοινωνική αντίληψη σχετικά με τη διάδοση της βίας, που αφενός απεχει από την αλήθεια και αφετέρου δημιουργεί την άποψη ότι η βία είναι αποδεκτή. Σύμφωνα με τις θεωρίες της κοινωνικής ψυχολογίας, όσο πιο αποδεκτή θεωρείται μια συμπεριφορά τόσο πιο πιθανό είναι να η επανωαφάνεται».

10 όχι στην τηλεοπτική βία

1 Αερο συμβουλές για να μετριάσουμε την αρνητική επίδραση της τηλεόρασης μας δίνει η **Χρυσάνθη Κολύβα**, κλινική ψυχολόγος, στελεχος Κέντρου Πρόληψης ΠΥΞΙΔΑ.

1 Μην μιλάνετε σε παιχίδια αντισυνωμολογού με την τηλεόραση, το πιο πιθανό είναι ότι θα το χάσετε! Προτείνετε στα παιχίδια εναλλακτικούς τρόπους ψυχαγωγίας, όπου περισσότερο θα συμμετέχει όλη η οικογένεια.

2 Αποφυγείτε το κρηγυμα, προτιμήστε τη συζήτηση: μιλήστε με το παιχίδια για τα προγράμματα που παρακολουθούν, συζητήστε για τις σκέψεις και τα συναισθηματα τους. Προσπαθήστε να τους εξηγήσετε ότι τα πρόγραμα δεν συμβαίνουν μόνο με τον τρόπο που τα παρουσιάζει η τηλεόραση.

3 Μειώστε τις ώρες που βλέπουν τηλεόραση μόνο τους τα παιχίδια.

4 Αν δεν μπορείτε να τα αποτρέψετε από κάποιο τηλεοπτικό πρόγραμμα, παρακολουθήστε τα μαζί τους και συζητήστε για τα μινυτά που περνάνε μέσα από αυτά.

5 Φησάτε μαζί με τα παιχίδια ένα καθημερινό πρόγραμμα τηλεθέασης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει τις ονόγκες όλης της οικογένειας. Η τηλεόραση δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να αφαιρεί χρόνο από τη σχολική μελέτη, το παιχίδια και την επικοινωνία.

6 Προσέχτε τις δικές σας τηλεοθνήσεις. Τα παιχίδια συνήθως ακολουθούν το παραδειγμα των γονεων, ακόμη και στη σχέση τους με την τηλεόραση.

7 Μη στερείτε την τηλεόραση από το παιχίδια ως τιμωρία, την κάνει να φανερτα σημαντικότερη στα μάτια τους.

8 Η τηλεόραση πρέπει να ανοίγει και να κλείνει για συγκεκριμένους λόγους. Μια τηλεόραση ανοιχτή όλη την ημερα καυραζει, χωρίς αυτό να γίνεται άμεσα αντίληπτό, και δεν μπορεί να είναι ελεγχομενη.

9 Η οικογενειακή θαλπωρή δεν πρέπει να συνδέεται μόνο με την τηλεόραση. Εμπλουτίστε την οικογενειακή ζωή με παικίδες δραστηριοτήτες (μαγειρική, επιτραπέζια, παιχίδια, κινηματογράφος, εκδρομές).

10 Μην αφορίζετε την τηλεόραση. Αφού είναι μέσα στη ζωή μας, προσπαθήστε καλύτερα να αναζητήσετε και να αξιολογήσετε τα θετικά της στοιχεία.